

www.vg.no
kultur & trend

30

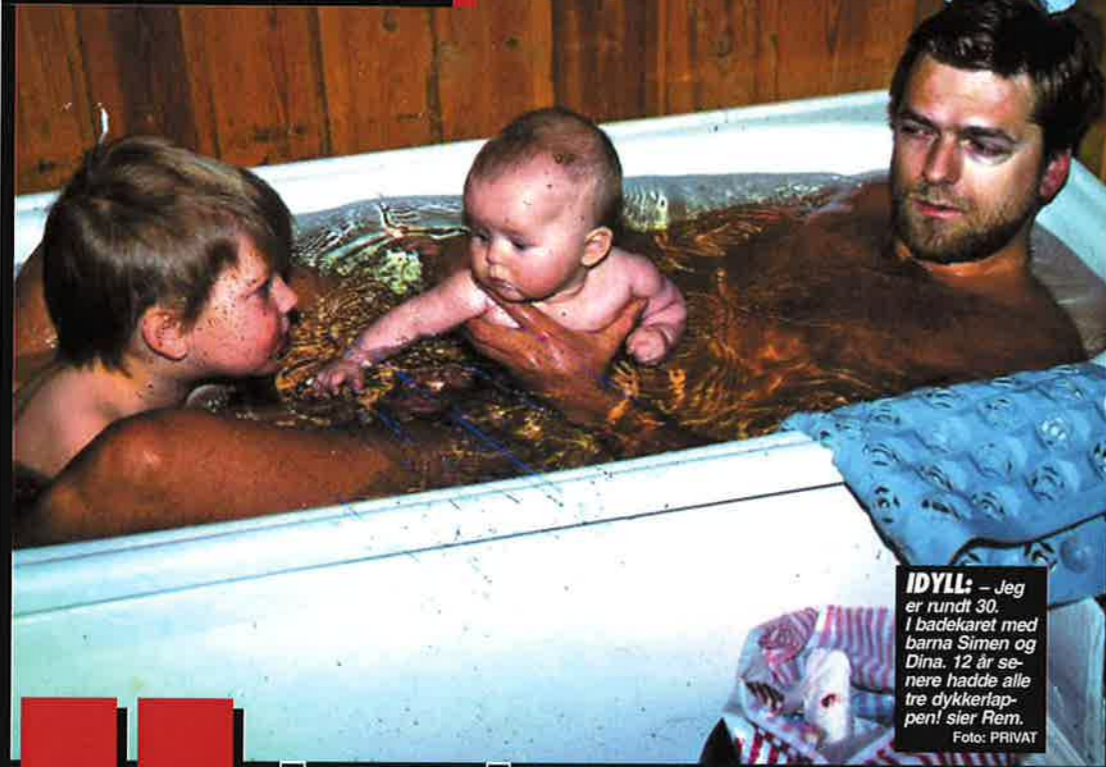
– Jeg gikk fra barskap til farskap, fra bohém til forsorger. Debuterte som 18-åring, sluttet på skolen og hadde levd over 10 år uten ansvar. Nå var det slutt. I 30-årene skrev jeg flere diktbøker. Å få barn innebar en verdimelessig nullstilling. Plutselig slo hele slekts- og generasjonsperspektivet inn

40

– Da var jeg en slags skilt jettsettbohém. Turnerte Europa med Erik Mykland og ga ut flere biografiske bøker om kontroversielle motstrømsmennesker som Tor Erling Staff, Bjarte Baasland, Myggen og Aril Edvardsen. Og så ble det platejobb med Morten Harket. Plate og bøker ble en kjempesuksess, og pengene strømmet inn – for de strømmet like fort ut. Jeg ble slått personlig konkurs. Var litt ute av kontroll på denne tiden. Masse rus og misnøye med meg selv som far.

50

– Har bodd 10 år på Notodden i Telemark. Fått livet i vater. Har greid å få gode relasjoner til mine nærmeste. Fått økonomien på rett kjøp. Giftet meg igjen – og skilt meg. Skriver på diktsamlingen jeg nå gir ut, «30-40-50». Mye tungt også: Jeg mister mor, bror og kone i løpet av et halvt år... Skriver et skummelt dikt, Femtetreklubben: Bestefar, far og broren min døde 53 år gamle – og selv fyller jeg 53 dagen for Rockefeller-konserten. Så jeg har sluttet å røyke, gått ned 20 kilo og hatt over et år uten alkohol. Krysser fingrene...

IDYLL: – Jeg er rundt 30. I badekaret med barna Simen og Dina. 12 år senere hadde alle tre dykkerlappen! sier Rem.
Foto: PRIVAT

MED MYGGEN: – Erik og jeg bodde på SAS-hotellet. Vi hadde festet hele natten og gikk rett på 12 timers pressejobb i forbindelse med boken om Erik, «Erik Mykland», i 1999. Det var så vidt ikke Erik sovnet... ler Håvard Rem.
Foto: BJØRN S. DELEBEKK

VANNHULL: – På Café Sjøkk Matt mottes den nye tiden. Jeg husker jeg så ut på den lange koen en lørdag i 85 og fikk øye på en fyr med striper i håret og lærreimer rundt håndleddet. Det var Morten Harket, rett for gjenombruddet. Neste gang jeg så ham var det på MTV, sier Håvard Rem.

”Jeg har vært en kødd overfor en del mennesker.

Håvard Rem

Av JON H. RYDNE og JØRGEN BRAASTAD (foto)
Forfatteren Håvard Rem har nådeløst endevendt livene til motstrømskjentfolk som «Myggen», Aril Edvardsen og Tor Erling Staff. I diktboken «30-40-50» tar han et nådeløst oppgjør med seg selv.

– «Jeg har ødelagt noen mennesker,» skriver du i et dikt. I et annet at «Du er snill, og jeg er slem. Sammen skaper vi et hjem?» – I et dikt kan du male fanden på

veggen, forstørre sider av deg selv. Å dikte er å holde dommedag over seg selv, skrev Ibsen.
– En del dikt er blitt til i mørke, kyniske, håpløse stunder. Og ja: Jeg har vært en kødd overfor en del mennesker, sier Rem.
– På hvilken måte?
– Jeg har vært hensynsløs, egoistisk, ikke til å stole på. Men jeg vet at foreldrene kjente og barna mine kjenner en annen side av meg også. Det betyr ekstremt mye at jeg har et godt forhold til barna. Å svikte dem ville jeg aldri kunnet tilgi meg selv.

Mot strømmen
Rem har siden diktdebuten i 1977 gått mot strømmen.
– Jeg debuterte i den verste m-l-tiden – på riksmål, med rim og rytme og religiøsitet. Det blinket rødt på alle sjekkpunkter! Jeg forstyrret hele modernismehegemoniet. Det verste var

at jeg var bare 18 år og uten politisk holdning; det var nummeret for jeg var fascist, sier Rem med et skjevt smil.

Biografier
Siden har Rem skrevet en rekke biografier om mennesker og miljøer på siden av den trygge enighetsvarmestuen: Tor Erling Staff, Erik Mykland, Aril Edvardsen, Bjarte Baasland, svartmetall.

– Det vi kaller vestlig kultur, er tuffet på outsiders – folk som går mot flertallet: Galileo Galilei, Semmelweis, Darwin – listen er lang. Derfor er konsensusutfunnet kanskje den største trusselen mot vestlig kultur, fordi grunnmuren er dem som våget å tenke utenfor boksen. Hjerteblodet i vår kultur er opprørerne. Da blir det et tankekor at vi stadig er omgitt av så

HØR HÅVARD REM LESE DIKT PÅ VG+

nødt til. En av dem er myten om den hvite manns evige skyld, som er pensum på skolen. En del dikt i den nye boken handler om dette. I dag vet vi at andre folkegrupper og kulturer også begikk uhyrligheter.
– Det kanskje største sviket er venstresidens manglende oppgjør med fundamentalistisk-reaksjonære holdninger overfor kvinner eller homoseksuelle i Norge i dag. Mitt mål som poet og debattant er å nullstille meg – nullstille verdier for å finne frem til sannheten i 2012, sier Rem.

mange tabuer om hva som er lov å uttrykke, reflekterer Rem.

– Du gikk hardt ut i kjølvannet av Mokka-mandebatten?

– Ja, 68-generasjonen har etterlatt oss med så mange «sannheter» som det ikke er lov å utfordre – men det er vi glad for at formen nå langsomt vender tilbake og er stolt av at jeg har vært med på å få det til, med egne bøker og som poet på rundt 10 albumutgivelser, blant andre med a-ha, Morten Harket, Kaizers og Vamp, sier Rem.

Mange av Rems rockeverner dukker opp på konsert på Rockefeller når boken kommer ut 8. februar, blant andre Kari Bremnes, Silje Nergaard og Hank von Helvete, som Rem nå skriver biografi om.
– Det er ikke så ofte det er diktslipp på Rockefeller! ler Rem.
I tillegg til biografien om Hank jobber også Rem med tekster til Morten Harkets nye soloalbum, som kommer i april. Og til høsten blir hans «Utvalgte dikt» oversatt til arabisk!

– «30-40-50» er en slags selvbiografi, men i diktform?

– Poesien er mitt morsmål. Jeg er vokst opp med rim og rytme – fra bedehuset til rocken og den store arven fra Øverland, Gill og Bjerke. Det var et selvsagt uttrykk for meg. Jeg er glad for at formen nå langsomt vender tilbake og er stolt av at jeg har vært med på å få det til, med egne bøker og som poet på rundt 10 albumutgivelser, blant andre med a-ha, Morten Harket, Kaizers og Vamp, sier Rem.

Mange av Rems rockeverner dukker opp på konsert på Rockefeller når boken kommer ut 8. februar, blant andre Kari Bremnes, Silje Nergaard og Hank von Helvete, som Rem nå skriver biografi om.

ker opp på konsert på Rockefeller når boken kommer ut 8. februar, blant andre Kari Bremnes, Silje Nergaard og Hank von Helvete, som Rem nå skriver biografi om.
– Det er ikke så ofte det er diktslipp på Rockefeller! ler Rem.
I tillegg til biografien om Hank jobber også Rem med tekster til Morten Harkets nye soloalbum, som kommer i april. Og til høsten blir hans «Utvalgte dikt» oversatt til arabisk!

E-post: jon.harald.rydne@vg.no

Fakta

Håvard Rem
● Født 1959 i Oslo.
● Forfatter og lyriker.
● Bosatt på Notodden.
● To barn, skilt to ganger.
● Debuterte i 1977 med diktsamlingen «Kall på hellene».
● Har siden gitt ut 11 samlinger. Har fornyet den formbundne poesien med blant annet moderne, levende og formsikre sonetter.

● Bidratt med tekster til en rekke rockeartister, som a-ha, Morten Harket, Kaizers Orchestra og Vamp.
● Skrevet kontroversielle biografier og sakprosabøker om bl.a. Bob Dylan, Erik Mykland, Aril Edvardsen, Tor Erling Staff, Bjarte Baasland, svartmetall og togreiser over hele verden.
● Aktuell med den selvbiografiske diktboken «30-40-50» (Schibsted).

Deilig er Norden
Deilig er Norden
Mørk er Kabuls himmel
Taus er dronenes korstogsdød
Gjennom profetens riker på jorden
drar vi med demokratisk glød
Bomber skal falle
Skuddsalver hennrulle
F-35 følger F-16

Aldri forstummer lyden fra himlen
Snart drar vi ut på tokt igjen
Styrkene sang den
Du elsker dem
Først for Faryabs hyrder
Siden for folket i Tripoli
Fred lira Norden! Menneske, fryd deg
Der skal du lese døren
Vi bringer deg demokrati!

Siste natt
Så er det siste natt
i det som var et hjem
De andre sover
Du elsker dem
I morgen får du en nøkkel
til et rom i en leiegård
Der skal du lese døren
og sove i hundre år

Ofte skal du gå ut
og lyse en langsom kveld
med venner, vin og varme
for du går hjem til deg selv
Bak deg, på motsatt side
av gaten, går din sjel
Den følger deg med et såret blikk
der du lever deg i hjel

Femti
En hvit mann i femtiårene må være det verste som fins.
Han er et menneske uten formidende omstendigheter –
om han ikke er funksjonshemmet, homofil eller bistands-
arbeider. Han vekker ingen sympati. Han vekker ingen
annen sympati enn den han eventuelt viser dem som
ikke er menn, som ikke er hvite, som ikke er i femtiårene.
Alle dikt av Håvard Rem
(fra «30-40-50», Schibsted forlag)

PRØV DINE PENGER I 3 MÅNEDER FOR KUN 150,-*

Du mottar 3 utgaver av Dine Penger, samt 1 spesialblad. Du sparer over 50% i forhold til løssalgsspris!

Bestill prøveabonnement med SMS:
Send kodeord **PRØVDP** til **2030**

Du kan også bestille prøveabonnement med din mobil ved å skanne QR-koden.

For å skanne QR-koden trenger du en smarttelefon med QR-løser installert.

* Du mottar faktura med første blad. Proveabonnementet fornyes ikke automatisk etter endt periode.
* Du mottar faktura med første blad. Abonnementet løper til det sies opp.

Telefon: 815 36 900 E-post: bestilling@dinepenger.no Nettbutikk: butikk.dinepenger.no

BESTILL HELÅRS-ABONNEMENT FOR KUN 799,-**

Du mottar 11 utgaver av Dine Penger, samt 4 spesialblader. Du sparer 35% i forhold til løssalgsspris!

Bestill helårsabonnement med SMS:
Send kodeord **DPHEL** til **2030**

Du kan også bestille helårsabonnement med din mobil ved å skanne QR-koden.

For å skanne QR-koden trenger du en smarttelefon med QR-løser installert.

DINE PENGER